

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 302/2009 για τη θέσπιση πολυετούς σχεδίου αποκατάστασης του τόνου στον Ανατολικό Ατλαντικό και στη Μεσόγειο»

[COM(2011) 330 τελικό — 2011/0144 (COD)]

(2012/C 24/25)

Εισηγητής: ο κ. **Gabriel SARRÓ IPARRAGUIRRE**

Στις 24 Ιουνίου 2011 το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στις 18 Ιουλίου 2011 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αποφάσισαν να ζητήσουν, σύμφωνα με το άρθρο 43 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα:

«Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 302/2009 για τη θέσπιση πολυετούς σχεδίου αποκατάστασης του τόνου στον Ανατολικό Ατλαντικό και στη Μεσόγειο»

COM(2011) 330 τελικό — 2011/0144 (COD).

Το ειδικευμένο τμήμα «Γεωργία, ανάπτυξη της υπαίθρου και περιβάλλον», στο οποίο ανατέθηκαν οι σχετικές προπαρασκευαστικές εργασίες, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 6 Οκτωβρίου 2011.

Κατά την 475η σύνοδο ολομέλειας, της 26ης και 27ης Οκτωβρίου 2011 (συνεδρίαση της 26ης Οκτωβρίου 2011), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση με 129 ψήφους υπέρ, 1 ψήφο κατά και 8 αποχές.

1. Συμπεράσματα

1.1 Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και αναγνωρίζει τις προσπάθειες που καταβάλλουν τόσο τα κράτη μέλη όσο και οι αλιείς για να ανταποκριθούν στο απαιτητικό σχέδιο της Διεθνούς Επιτροπής για τη Διατήρηση των Ειδών Τόνου του Ατλαντικού (εφεξής ICCAT) για την αποκατάσταση του τόνου. Το σχέδιο αποδίδει καρπούς, αλλά η εφαρμογή του συνεπάγεται σημαντικές οικονομικές συνέπειες που πρέπει να ληφθούν υπόψη.

1.2 Προκειμένου να μπορέσει να διαπιστωθεί η αποκατάσταση και να ληφθούν τα καλύτερα μέτρα διαχείρισης στο μέλλον, η ΕΟΚΕ προτρέπει τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να συνεχίσουν να υποστηρίζουν την εφαρμοσμένη επιστημονική έρευνα.

2. Εισαγωγή

2.1 Η πρόταση κανονισμού που παρουσιάζει η Επιτροπή είναι μια τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 302/2009 με τον οποίο θεσπίζεται πολυετές σχέδιο αποκατάστασης του ερυθρού τόνου στον Ανατολικό Ατλαντικό και στη Μεσόγειο.

2.2 Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 302/2009, ο οποίος εγκρίθηκε στις 6 Απριλίου 2009 ως αποτέλεσμα της σύστασης της ICCAT (08-05) (την οποία αυτή διατύπωσε στη δέκατη έκτη ειδική συνεδρίασή της τον Νοέμβριο του 2008), καταργούσε τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1559/2007 του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2007, ο οποίος προέβλεπε αρχικά ένα πολυετές σχέδιο αποκατάστασης του ερυθρού τόνου στον Ανατολικό Ατλαντικό και στη Μεσόγειο.

2.3 Η ICCAT ενέκρινε το 2010 στην ετήσια συνεδρίασή της μια σύσταση που τροποποιούσε το υφιστάμενο πολυετές σχέδιο

αποκατάστασης προκειμένου να ανασυσταθούν τα αποθέματα ερυθρού τόνου στον Ανατολικό Ατλαντικό και στη Μεσόγειο.

2.4 Η σύσταση του 2010 μειώνει εκ νέου το Συνολικό Επιτρεπόμενο Αλίευμα (TAC) και ενισχύει τα μέτρα που προορίζονται να μειώσουν την αλιευτική ικανότητα και να ενισχύσουν τα μέτρα ελέγχου, ιδίως όσον αφορά τη μεταβίβαση και τον εγκλωβισμό.

2.5 Σκοπός των εν λόγω μέτρων είναι να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα του σχεδίου με στόχο να επιτευχθεί μέχρι το 2022 η μέγιστη βιώσιμη απόδοση (Bmsy) με πιθανότητα άνω του 60 %.

2.6 Οι συστάσεις της ICCAT είναι δεσμευτικές για τα συμβαλλόμενα μέρη που δεν έχουν εναντιωθεί σε αυτές. Ως συμβαλλόμενο μέρος της ICCAT από το 1997, η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να εφαρμόσει την εν λόγω σύσταση, στην οποία δεν έχει εναντιωθεί.

2.7 Για όλους τους παραπάνω λόγους, η πρόταση κανονισμού έχει ως στόχο να ενσωματώσει στην έννομη τάξη της Ένωσης την προαναφερόμενη σύσταση της ICCAT.

3. Τροποποιήσεις

3.1 Καταρχάς, τροποποιείται ο στόχος του σχεδίου αποκατάστασης, καθώς πλέον στόχος είναι να εξασφαλισθεί βιομάζα αντίστοιχη προς τη μέγιστη βιώσιμη απόδοση, με πιθανότητα άνω του 60 % (αντί για άνω του 50 % που ίσχυε προηγουμένως).

3.2 Η πρόταση κανονισμού επιφέρει ορισμένες αλλαγές στους ορισμούς· ιδίως, επεκτείνει τον ορισμό του «βοηθητικού σκάφους» και των «δραστηριοτήτων μεταβίβασης», τροποποιεί αυτόν της «εκτροφής» και προσθέτει αυτόν του «αρμόδιου κράτους μέλους».

3.3 Στο Κεφάλαιο II με τίτλο «Αλιευτικές δυνατότητες», εισάγεται η υποχρέωση των κρατών μελών να υποβάλλουν στην Επιτροπή έως τις 15 Σεπτεμβρίου κάθε έτους, το προσωρινό ετήσιο σχέδιο αλιείας για το επόμενο έτος.

3.4 Όσον αφορά τα μέτρα για την ικανότητα, δηλαδή το θέμα του Κεφαλαίου III, η πρόταση κανονισμού προτείνει ένα χρονοδιάγραμμα προσαρμογής της ικανότητας του κάθε κράτους μέλους μεταξύ του 2010 και του 2013, κατά τρόπον ώστε το τελευταίο έτος, κάθε κράτος μέλος να εξαλείψει το 100 % της απόκλισης μεταξύ της αλιευτικής ικανότητας που διαθέτει και της αλιευτικής ικανότητας που είναι ανάλογη με την ποσόστωσή του, τόσο για τα σκάφη αλίευσης όσο και για τα δίχτυα-παγίδα για τους τόνους.

3.5 Το Κεφάλαιο IV αφορά τα «τεχνικά μέτρα» και αυξάνει σε ένα μήνα την περίοδο απαγόρευσης για τα αλιευτικά με γρι-γρι, από τις 15 Ιουνίου μέχρι τις 15 Μαΐου του επόμενου έτους.

3.6 Το Κεφάλαιο V περιέχει τις τροποποιήσεις που αφορούν τα «Μέτρα ελέγχου», ιδίως:

3.6.1 Η Επιτροπή δεν θα κάνει δεκτές αναδρομικές αναγραφές αλιευτικών σκαφών στους καταλόγους που κάθε κράτος μέλος πρέπει να της διαβιβάσει τουλάχιστον 45 ημέρες πριν από την έναρξη της αλιευτικής περιόδου.

3.6.2 Η υποχρέωση για τους πλοιάρχους κοινοτικών σκαφών αλίευσης να καταχωρίζουν στο ημερολόγιο πλοίου, εκτός από τις διατάξεις του κοινοτικού συστήματος ελέγχου της τήρησης των κανόνων της ΚΑΛΠ, τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παράρτημα II της πρότασης κανονισμού για τον αυστηρό έλεγχο της αλιείας τόνου.

3.6.3 Απαγορεύονται κοινές αλιευτικές δραστηριότητες με άλλα ΣΜΣ.

3.6.4 Αντικαθίσταται τελείως το άρθρο του κανονισμού 302/2009 το οποίο αναφέρεται στις «Εργασίες μεταβίβασης» και προτείνεται ένα σαφέστερο και αποτελεσματικότερο σύστημα για τον έλεγχό τους.

3.6.5 Επίσης, αντικαθίσταται τελείως το άρθρο που αναφέρεται στις «Εργασίες εγκλωβισμού».

3.6.6 Το άρθρο που αναφέρεται στο «Σύστημα παρακολούθησης σκαφών» επεκτείνεται με την υποχρέωση διαβίβασης στοιχείων ΣΠΣ στην ICCAT από αλιευτικά σκάφη που περιλαμβάνονται στο «μητρώο σκαφών αλίευσης της ICCAT» τουλάχιστον 15 ημέρες πριν από την έναρξη της αλιευτικής περιόδου και μέχρι τουλάχιστον 15 ημέρες μετά από τη λήξη της περιόδου απαγόρευσης. Ομοίως, η παραπάνω διαβίβαση στοιχείων ΣΠΣ δεν διακόπτεται όταν τα σκάφη είναι στον λιμένα.

3.6.7 Η «Καταγραφή και αναφορά των εργασιών παγίδευσης» τροποποιείται έτσι ώστε, επιπλέον της αναφοράς των αλιευμάτων

που χρησιμοποιούν δίχτυα-παγίδα για τους τόνους που έχουν καταγραφεί στο τέλος της αλιείας, να διαβιβάζονται οι εκτιμώμενες ποσότητες που παραμένουν στην παγίδα.

3.6.8 Επίσης, επεκτείνεται το πρόγραμμα κοινών διεθνών επιθεωρήσεων της ICCAT, στο πλαίσιο του οποίου όταν, κατά τη διάρκεια μιας συγκεκριμένης περιόδου, περισσότερα από 15 αλιευτικά σκάφη ενός κράτους μέλους αλιεύουν ερυθρό τόνο στη ζώνη της σύμβασης ICCAT, το εν λόγω κράτος μέλος αποστέλλει σκάφος επιθεώρησης στη ζώνη της σύμβασης ή χρησιμοποιεί από κοινού με άλλο κράτος μέλος ή ΣΜΣ το ίδιο σκάφος επιθεώρησης.

3.6.9 Το άρθρο 30, το οποίο αναφέρεται στο «Εθνικό πρόγραμμα παρατηρητών», τροποποιείται επεκτείνοντας την παρουσία των εθνικών παρατηρητών στα σκάφη σε ποσοστό που ανέρχεται τουλάχιστον:

— στο 100 % όσον αφορά τα ενεργά σκάφη αλίευσης με γρι-γρι μήκους έως 24 m το 2011·

— στο 100 % όσον αφορά τα ενεργά σκάφη αλίευσης με γρι-γρι μήκους έως 20 m το 2012·

— στο 100 % όσον αφορά τα ρυμουλκά σκάφη.

3.6.10 Τροποποιείται επίσης η πρώτη παράγραφος του άρθρου 31, το οποίο αναφέρεται στο «Πρόγραμμα περιφερειακών παρατηρητών της ICCAT», ορίζοντας ότι κάθε κράτος μέλος εξασφαλίζει την παρουσία παρατηρητών της ICCAT:

— σε όλα τα σκάφη με γρι-γρι άνω των 24 m καθόλη τη διάρκεια της αλιευτικής περιόδου του 2011·

— σε όλα τα σκάφη με γρι-γρι άνω των 20 m καθόλη τη διάρκεια της αλιευτικής περιόδου του 2012·

— σε όλα τα σκάφη με γρι-γρι ανεξαρτήτως μήκους καθόλη τη διάρκεια της αλιευτικής περιόδου από το 2013 και μετά.

3.6.10.1 Τα προαναφερόμενα σκάφη με γρι-γρι που δεν έχουν περιφερειακό παρατηρητή της ICCAT δεν επιτρέπεται να αλιεύουν ή να ασκούν δραστηριότητες συναφείς με την αλιεία ερυθρού τόνου.

3.6.11 Η «Πρόσβαση στα στοιχεία μαγνητοσκοπήσεων», η οποία ρυθμίζεται στο άρθρο 32, αντικαθίσταται εξ ολοκλήρου, καθώς προστίθεται ένα νέο σημείο που υποχρεώνει τα κράτη μέλη να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα για την αποφυγή τυχόν αντικατάστασης, έκδοσης ή παραποίησης της αυθεντικής μαγνητοσκόπησης.

3.6.12 Προστίθεται ένα άρθρο 33α με τίτλο «Διαβίβαση του σχεδίου επιθεώρησης της Ένωσης στην ICCAT», στο οποίο ορίζεται η 15η Σεπτεμβρίου για την υποβολή στην Επιτροπή των σχεδίων επιθεώρησης των κρατών μελών σχετικά με το επόμενο έτος. Η Επιτροπή διαβιβάζει το σχέδιο επιθεώρησης της Ένωσης στη γραμματεία της ICCAT με σκοπό την έγκρισή του από την ICCAT.

3.6.13 Το άρθρο 34 παράγραφος 1 το οποίο αναφέρεται στα «Μέτρα που αφορούν την αγορά», απαγορεύει το εσωτερικό εμπόριο, την εκφόρτωση, τις εισαγωγές, τις εξαγωγές, τον εγκλωβισμό προς πάχυνση ή εκτροφή, την επανεξαγωγή και τις μεταφορτώσεις ερυθρού τόνου χωρίς ακριβή, πλήρη και επικυρωμένα έγγραφα τα οποία απαιτούνται βάσει του παρόντος κανονισμού. Το τροποποιημένο άρθρο 34 παρ.1, προσθέτει στις παραπάνω απαιτήσεις τα έγγραφα που απαιτούνται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 640/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Ιουλίου 2010 σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος τεκμηρίωσης αλιευμάτων για τον ερυθρό τόνο.

3.6.14 Τέλος, η πρόταση κανονισμού ενσωματώνει στο Κεφάλαιο V για τα «Μέτρα ελέγχου» την αντικατάσταση και την τροποποίηση των παρατηρημάτων σύμφωνα με όλα τα τροποποιημένα μέτρα.

4. Γενικές Παρατηρήσεις

4.1 Η ΕΟΚΕ επικροτεί και υποστηρίζει όλα τα τροποποιημένα τεχνικά μέτρα και τα μέτρα ελέγχου που έχουν εισαχθεί ως νέα, καθώς αντιλαμβάνεται ότι αυτά είναι προϊόντα της εμπειρίας που έχει αποκτηθεί και ότι θα βοηθήσουν στην αποκατάσταση του ερυθρού τόνου στον Ανατολικό Ατλαντικό και στη Μεσόγειο με στόχο να επιτευχθεί μέχρι το 2022 η μέγιστη βιώσιμη απόδοση (Bmsy) με πιθανότητα άνω του 60 %.

4.2 Επίσης, η ΕΟΚΕ προτρέπει την Επιτροπή να εφαρμόσει όσο το δυνατόν αυστηρότερα τον κανονισμό σε όλα τα κράτη μέλη και ΣΜΣ που διενεργούν αλιεία ή εκτροφής και πάχυνσης του τόνου στην ζώνη της σύμβασης ICCAT.

4.3 Η ΕΟΚΕ αναγνωρίζει τις προσπάθειες που έχουν καταβάλει τα τελευταία χρόνια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα κράτη μέλη και οι αλιείς για να προσαρμόσουν το στόλο τους στις διαθέσιμες αλιευτικές δυνατότητες και για να πετύχουν το απαιτητικό σχέδιο αποκατάστασης, με τις επακόλουθες κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις που προκαλεί και οι οποίες πρέπει να ληφθούν υπόψη.

4.4 Η ΕΟΚΕ σημειώνει με ικανοποίηση ότι οι θυσίες που έχουν πραγματοποιηθεί αποφέρουν καρπούς και ότι τόσο οι επιστήμονες όσο και οι αλιείς παρατηρούν πώς αποκαθίστανται τα αποθέματα ερυθρού τόνου.

4.5 Η ΕΟΚΕ προτρέπει τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να συνεχίσουν να υποστηρίζουν τα εθνικά επιστημονικά ιδρύματα, προκειμένου αυτά να μπορέσουν να πραγματοποιήσουν τις καλύτερες δυνατές αξιολογήσεις των αποθεμάτων ερυθρού τόνου και των αποτελεσμάτων του σχεδίου αποκατάστασης. Σε αυτό το πλαίσιο, επικροτεί την ίδρυση του επιστημονικού παρατηρητηρίου στο οποίο συμμετέχουν διοικήσεις, επιστήμονες και τα δίχτυα-παγίδα για τους τόνους, καθώς και τις ιδιωτικές πρωτοβουλίες των επιχειρήσεων και των επιστημονικών εμπειρογνομόνων για να βοηθήσουν στην καλύτερη κατανόηση αυτού του είδους.

4.6 Όσον αφορά τις περιόδους απαγόρευσης της αλιείας για τον στόλο με γρι-γρι, η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι θα πρέπει να εξεταστούν προσεκτικά οι προτάσεις αλλαγής των τρεχουσών περιόδων απαγόρευσης που έχουν συντάξει επιστήμονες, έτσι ώστε αυτή η δραστηριότητα να γίνει πιο βιώσιμη, τόσο από οικονομική και κοινωνική, όσο και από περιβαλλοντική άποψη.

Βρυξέλλες, 26 Οκτωβρίου 2011.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Staffan NILSSON